

- Jersey, citat [31.08.2021], Disponibil:
file:///C:/Users/Admin/Desktop/Definitii%20teacher%20leadership.pdf
4. BUSH, T. *Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale*, IAȘI: Editura Polirom, 2015, Traducere Liliana Romanus și Irina Prodan. ISBN: 978-973-46-4290-8
 5. EHLERT, A., HARTMANN, A., KNIGGE, M., LAMBRECHT, J., LENKEIT, J. *The effect of school leadership on implementing inclusive education: how transformational and instructional leadership practices affect individualised education planning*, în *International Journal of Inclusive Education*, 2020, citat [30.07.2021], Disponibil:
<https://www.tandfonline.com/loi/tied20>
 6. JOIȚA, E. *Știința educației prin paradigme*, IAȘI: Institutul European, 2009, 352 p.
 7. PUGH, D.S., HICKSON, D. J. *Managementul organizațiilor. O sinteză a celor mai importante lucrări în domeniu*, BUCUREȘTI: Ed. Codecs, București, 1989, 186 p. ISBN 9739659616
 8. ROBINSON, K. R., ARONICA, L. *Școli creative. Revoluția de la bază a învățământului*, Traducere Emilia Vasiliu, BUCUREȘTI: Ed. Publica, 2015, ISBN ISBN: 978-606-722-056-8, 345 p.
 9. STANCIU, F. *Leadership pedagogic: posibile variante de lectură pentru profesori*, citat [2.09.202132021], Disponibil: https://evidentacercetare.univ-danubius.ro/Surse/Set_013/RHuJNS40Rv.pdf
 10. VLĂSCEANU, M. *Organizații și comportament organizațional*, IAȘI: Ed. Polirom, 2003, ISBN 978-611-413-2

CZU: 371.279.7:004

DOI: 10.46727/c.v2.1-2-10-2022.p48-52

EVALUAREA PRODUSELOR ȘCOLARE PRIN TIC

GOLUBIȚCHI Silvia,

dr., conf. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău,

ORCID: 0000-0002-3650-0141, e-mail: golubitkisilvia@gmail.com

Rezumat. Folosirea TIC în procesul de evaluare permite efectuarea unor analize ale demersului instructiv și implementarea strategiilor de abordare individuală. Prin intermediul tehnologiilor informaționale și comunicaționale se pot crea și evalua diferite produse școlare, care ne permit să observăm progresul înregistrat de fiecare elev și, pe baza analizei, să realizăm o traiectorie educațională individuală pentru fiecare elev sau grup de elevi. Criteriile de succes ale produselor școlare sunt niște „pași vizibili” de realizat.

Cuvinte-cheie: *evaluare, produse școlare, criterii de succes, instrumente de evaluare, tehnologii informaționale și comunicaționale.*

Abstract. *The use of ICT in the assessment process allows for analyzes of the instructional approach and the implementation of individual approach strategies. Through information and communication technologies, different school products can be created and evaluated, which allow us to observe the progress made by each student and, based on the analysis, to further build an individual educational trajectory for each student or group of students. The success criteria of school products are some "visible steps" to achieve.*

Keywords: *assessment, school products, success criteria, assessment tools, information and communication technologies.*

Evaluarea este una dintre componentele procesului de învățământ, prin care se apreciază, se realizează diagnoza sau se identifică achizițiile elevului pentru a releva în ce măsură sunt realizate obiectivele preconizate. Modalitatea actuală de apreciere a rezultatelor școlare derivă din modelul evaluării bazate pe obiective pedagogice, concretizate într-un sistem de competențe de bază, proiectate de curriculumul școlar, ca valori ale procesului educațional și ca produse ale sistemului de învățământ.

Competențele care trebuie formate elevilor se manifestă în produse/ producții școlare complexe, și prin evaluare se vizează atât produsul, cât și procesul cognitiv. Competența se dezvoltă în situații de rezolvare de probleme, în situații reale și autentice.

Produsul școlar reprezintă un rezultat școlar proiectat pentru a fi realizat de către elev și măsurat, apreciat de către cadrul didactic, elevul însuși, colegii și, eventual, părinții [4, p. 9].

În capitolul 5, MECN oferă liste de produse școlare recomandate în corespundere cu prevederile Curriculumului național: învățământul primar:

- produse specifice disciplinelor școlare pentru fiecare dintre clasele I-IV;
- produse transdisciplinare recomandate la diverse discipline și clase [idem].

Aceste produse elevii le pot realiza atât în cadrul lecțiilor, cât și diverse activități. Fiecare produs școlar este însoțit de un sistem de criterii de succes. Criteriile de succes prezintă pentru elevi criteriile de evaluare, fiind formulate în limbaj accesibil, pe scurt, folosind verbe, de obicei, la persoana I singular. Există instrumente de evaluare multiple, care nu se concentrează doar pe furnizarea de informații, ci și pentru a deveni un canal de comunicare, instrument cognitiv și procesare a cunoștințelor.

Integrarea instrumentelor digitale în evaluare are loc „în perspectiva transformării modului în care elevii învață și sunt învățați, a aplicării noilor teorii constructiviste, construcționiste și conectiviste ale învățării, dar și a modelelor de integrare a tehnologiilor în educație” [3, p. 100].

Evaluarea produselor școlare se poate realiza și prin tehnologii informaționale și comunicaționale, consolidate ca un element fundamental, care stimulează autoreflexia,

autocontrolul și autoreglarea. În acest sens, utilizarea TIC este ca alternativă pentru transferul de cunoștințe și proces, astfel de cunoștințe la elevii din clasele primare devenind o opțiune inovatoare.

Produsele școlare realizate de elevii din clasele primare sunt diverse și se numerotează pentru fiecare disciplină, de exemplu P1, P2, ... etc.

La disciplina limba și literatura română P22. Profilul personajului literar [4, p. 30] are la bază următoarele criterii de succes:

1. Identific personajul literar.
2. Descriu portretul fizic (elemente de vestimentație, cum arată).
3. Caracterizez personajele (faptele, relația cu alte personaje, felul de a vorbi).
4. Exprim ghidat opinia proprie despre personaj.

Acest produs școlar îl pot evalua cu ajutorul aplicației **Padlet** <https://ru.padlet.com/>, care permite elevilor să-și exprime cu ușurință opiniile la subiectul comun pe un „avizier” virtual. Peretele este, de fapt, o pagină web unde elevii publică scurte mesaje, conținând text, imagini, clipuri video

De exemplu putem crea pagini web: caracteristici ale personajului, fapte, întâmplări etc. și elevii le pot completa. La finalizare obținem ideile lor despre profilul personajului literar și în baza criteriilor de succes se evaluează.

Alt produs școlar P8. Opinia mea [4, p. 17]

1. Știu că am dreptul la o opinie.
2. Expun, cum cred, opinia mea despre un anumit fapt sau lucru.
3. Explic de ce gândesc așa.

Acesta îl pot evalua prin **Google Jamboard**, folosit și în evaluările interactive și, uneori, în cele formative; este un mod facil de vizualizare a unor răspunsuri scurte; toți elevii pot vedea toate răspunsurile date pe „fișe cu lipici” virtuale. Astfel, pot fi valorificați toți elevii, aceștia, la rândul lor, acumulând tot mai multe variante de răspuns la întrebările cadrului didactic.

În tabla Jamboard mai pot fi folosite următoarele instrumente [1]:

- *Pixul și radiera*: sunt folosite pentru a scrie și a șterge pe tablă. Dacă se dorește o altă culoare în afară de negrul predefinit sau o altă grosime (similară unui creion, unui marker, sau a unei carioci), putem da încă un click pe Pen, iar din fereastra care vi se deschide putem selecta culoarea și instrumentul dorit.
- *Notele adezive* (Sticky notes) pot fi folosite pentru transmiterea unor mesaje, pentru marcarea unui text important sau pentru a colora și diversifica aspectul tablei. După ce se execută clic pe instrument, se va deschide o casetă din care se poate selecta culoarea bilețelului și în care se poate redacta textul. După ce se fac modificările, se apasă Save și bilețelul apare pe tablă.

- *Imaginile* pot fi adăugate cu instrumentul Add image (adăugare imagine). Trăgând de colțurile imaginii, se pot modifica dimensiunile ei, iar apăsând pe butonul (trei puncte verticale) din colțul dreapta de sus deschidem un meniu care permite Crearea unui duplicat sau ștergerea imaginii de pe tablă.

De exemplu în aplicația **Google Jamboard** le-am propus elevilor următoarea idee *Considerați că mama a procedat corect, luându-i hainele lui Nică de la baltă?*, elevii vor scrie răspunsul pe foi adezive și în final vom evalua și acest produs școlar.

Alt produs școlar: P35. Cuvinte cu ortograme [4, p. 23]

1. Identific ortograma/cuvântul ce conține grupuri de litere.
2. Stabilesc regula de scriere corectă a cuvântului/ortogramei.
3. Propun exemple similare.

AnswerGarden este instrumentul digital ideal pentru a colecta rapid răspunsuri scurte, idei și feedback de la elevi. Termenii/enunțurile inserați/inserate apar pe ecran în timp real, sub forma unui nor de cuvinte.

Am aplicat acest instrument la disciplina limba și literatura română, elevii având sarcina de a scrie cuvinte cu ortograma s-a/sa. Într-un timp scurt am evaluat exemplele elevilor la această sarcină.

Produsul la disciplina limba și literatura română P42. Prezentarea unei cărți citite [4, p. 32].

1. Numesc titlul, autorul, editura.
2. Relatez succint despre autor.
3. Redau conținutul.
4. Exprim gânduri și sentimente proprii față de carte.
5. Susțin unele afirmații prin citate din carte.*
6. Formulez concluzii.*
7. Expun coerent și clar gândurile.*

Acest produs l-am evaluat prin aplicația **Mentimeter**, care le-a permis elevilor să creeze prezentări și să primească feedback în timp real în activități de grup. Elevii pot primi feedback prin sondaje, teste, nori de cuvinte, întrebări și răspunsuri și alte caracteristici interactive incluse în prezentare. Se poate utiliza și în cadrul unui atelier de lectură.

Am efectuat acest atelier de lectură „În lumea poveștilor” prezentat în baza poveștii citite și au fost evaluate preferințele de lectură.

Utilizând TIC în evaluare se prezintă diverse produse școlare în baza conținuturilor curriculare și elevul le descrie, având criterii de succes.

Evaluarea reflectă diversitatea și specificitatea obiectivelor disciplinare, iar instrumentele aplicate evidențiază și posedarea competențelor digitale de către elevi. În plus, evaluarea produselor

școlare cu ajutorul TIC eficientizează în mod considerabil modul cum sunt testați elevii, nu mai se pierde timp cu scrierea subiectelor sau cu corectarea unui număr considerabil de lucrări care, de mai multe ori, dar se prezintă pe o tablă interactivă.

Evaluarea produse școlare permite interactivitate, discuții la subiect, cooperarea dintre elevi este în măsură să favorizeze schimbul de idei, adică toate condițiile care contribuie la educarea spiritului de comunicare.

Un deziderat important în evaluare ne demonstrează că elevii acestui secol înțeleg și asimilează mai ușor informația prezentată cu ajutorul aplicațiilor media. Tehnologia informației și comunicațiilor poate fi un mijloc propice acestor tipuri de activități. Elevii sunt încurajați în a cunoaște opinia fiecăruia, în a-și dezvolta gândirea critică. În acest sens, o serie de aplicații informatice moderne ne pun la dispoziție medii și tehnologii noi pentru realizarea de documente și materiale colaborative. Activitățile în grup, activitățile colaborative, pot fi facilitate de folosirea dispozitivelor mobile.

Beneficiile oferite de instrumentele TIC în procesul de evaluare sunt multiple și se referă atât la administrarea acestora, cât și la avantajele aduse elevilor: condiții moderne de prezentare a produselor școlare; eliminarea subiectivității; autoevaluarea; obiectivitate maximă și corectitudine în evaluarea fiecărui elev; reducerea stării de stres și a emotivității elevilor; posibilitatea evaluării simultane a mai multor elevi cu nivel de pregătire diferit; oferă rapoarte detaliate; opțiunea de a vedea statistica răspunsurilor elevilor în timp real; stocarea rezultatelor; diversificarea modalităților de evaluare. Desigur, fiecare profesor poate descoperi și valorifica în mod independent și alte instrumente din multitudinea celor disponibile.

Articol realizat în cadrul proiectului de stat „Inovarea sistemului național de evaluare a rezultatelor școlare din perspectiva paradigmei competențelor” (20.80009.0807.32)

Bibliografie:

1. BRAICOV, A., GORAȘ-POSTICĂ, V., VEVERIȚA, T. Ghidul formatorului: Pentru realizarea cursului online ”Implementarea Standardelor de competență profesională a cadrelor didactice din învățământul general” Chișinău, 2021. 96 p.
2. DULAMĂ, M. E (coord.) De la teorie spre practică în învățare on-line. Cluj-Napoca: Presa universitară clujeană, 2020.
3. MANOLESCU, M., FRUNZEANU, M. Perspective inovative ale evaluării în învățământul primar. Evaluarea digitală. București: Editura Universitară, 2016.
4. Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar, clasele I-IV, Chișinău, 2019.